

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

1 § Hautaustointa koskevat säännökset

Seurakunnan hautaustoimessa on noudatettava hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännöksiensä lisäksi tämän ohjesäännön määräyksiä.

Hautaustoimilaki (457/2003)
Kirkkolaki (1274/2003) 17 luku
Kirkkojärjestys (1277/2003) 17 luku
Terveysuojeluasetus (1280/1994) 7 luku 39 42 §
KL 17 luku 7 §

2 § Hautaustoimen hallinto

Seurakunnan hautaustoimesta vastaa kirkkoneuvosto, jonka avuksi kirkkovaltuusto on asettanut kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnan. Tämän ohjesäännön lisäksi päätösvalan käyttämisestä hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään kirkkoneuvoston ohjesäännössä.

3 § Hautausmaat

Parikan hautausmaa, Metsäkulman hautausmaa, Laajakosken hautausmaa, Helilän hautausmaa, Kotkan Vanha hautausmaa, Kymin Vanha hautausmaa, Mussalon hautausmaa, Helilän kappelihautausmaa, Hurukselan hautausmaa, Kotkan sankarihautausmaa, Kymin sankarihautausmaa sekä saarihautausmaat Kirkonmaassa ja Vanhankylänmaassa. Hautausmaat ovat Kotka-Kymin seurakunnan omistuksessa, paitsi Vanhankylänmaan hautausmaa.

Hautaustoimilaki 1 luku 3 §
KJ 17 luku 1 §

4 § Hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma

Hautausmaan käytössä noudatetaan hautausmaakaavaa ja hautausmaan käyttösuunnitelmaa.

KL 17 luku 8 §
KJ 17 luku 6 §

5 § Hauta

Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai kaksi päällekkäistä hautasijaa.

Arkkuhaudan vähimmäissyvyys on 150 cm. Osa hautausmaista on käyttösuunnitelmissa osoitettu syvähaudaukseen. Tällöin edellä mainittuun haudan syvyyteen lisätään 60 cm ja syvähaudan syvyydeksi tulee 210 cm. Samaa arkkuhautausijaa saa käyttää aikaisintaan 20 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta. Arkkuhauta luovutetaan enintään kahden rinnakkaisen hautapaikan levyisenä.

Urnahaudan vähimmäissyvyys on 60 cm. Jos urnia haudataan päällekkäin, lisätään edellä mainittuun syvyyteen 30 cm. Arkkuhautausijaa voidaan muuttaa urnahaudaukseen siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Urnalehdossa on yksittäisiä urnasukuhautoja, yhteismuistomerkipaikkoja ja muistolehdossa anonyymihautausalue. Yhteismuistomerkkialueella muistamispaikka on muistomerkin ääressä, eikä hautauspaikkaa myöhemmin osoiteta. Muistolehdossa tuhka kätketään ilman urnaa, sulan maan aikana, kenttäkerroksen alle. Hautakirjanpitoon merkitään hautauspäivä ja vainajan henkilötiedot. Muistolehdossa tuhkan hautauspaikkaa ei ilmoiteta omaisille.

Kirkkovaltuusto vahvistaa hautojen luovutushinnat. Laajakosken hautausmaalla on alue, joka on tarkoitettu joukkotuhon uhrien hautaamiseksi yhteishautaan.

Terveysuojeluasetus 40 § 2 ja 3 mom.

6 § Hautaoikeus

Hautasijan osoittamisesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautasijan tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee Pyhtään seurakunnan Korkeaharjun hautausmaalla. Tällä hauta-alueella noudatetaan Pyhtään seurakunnan hautaustoimen ohjesääntöä ja muita hautaustoimen säännöksiä.

Hautaoikeus luovutetaan 25 vuodeksi.

Hautaoikeuden haltija voi luopua hautaoikeudesta. Tämän oikeuden voi luovuttaa vain seurakunnalle. Jäljellä olevaa hautaoikeusaikaa ei korvata.

Kun hauta luovutetaan uudelleen, on henkilöllä, jolla on ollut oikeus tulla siihen haudatuksi, ensisijainen oikeus sen lunastamiseen.

Hautaustoimilaki 2 luku 4 §
Hautaustoimilaki 8 luku 28 § 3 mom
KL 17 luku 2 §
KL 17 luku 5 §:n 3 mom
KL 26 luku 7 §

7 § Hautaamisjärjestys

Haudattaessa aikaisemmin lunastettuun hautaan on hautausjärjestelyistä huolehtivan esitettävä tarvittaessa ensisijaisten oikeudenomistajien suostumus asiaan sekä sukuselvitys.

KL 17 luku 4 §
Hautaamisjärjestys

8 § Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltija edustaa niitä, joita voidaan haudata hautaan sekä käyttää puhevaltaa hautaa koskevilla asioilla.

KL 17 luku 3 §

9 § Todistus hautaoikeudesta

Hautaoikeuden haltijalle annetaan todistus, hautakirja, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta ja hautaoikeuden haltijasta sekä, jos siitä on sovittu, keitä hautaan voidaan haudata.

10 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa vainajien säilytystilassa, jonne ei saa päästää sivullisia. Arkkuun on merkittävä vainajan nimi.

Omaisten pyynnöstä ruumis voidaan viedä hautaan ennen hautaustoimitusta, jos esteitä siihen ei ole. Seurakuntapuutarhuri voi määrätä ruumiin siirrettäväksi hautaan ennen varsinaista hautaamista siinä tapauksessa, että ruumiin mätänemistilan vuoksi tai muusta syystä siihen on erityistä syytä. Tällöin hauta on peitettävä arkun korkeudelta.

Mikäli tuhkaa ei ole noudettu krematoriosta vuoden kuluessa tuhkaamisesta, seurakunnalla on oikeus haudata tuhka muistolehtoon.

Terveystieteiden tutkimuskeskus 7 luku 41 §
Hautaustoimilaki 7 luku 18 ja 19 §

11 § Hautaaminen

Hautaamisen ajasta on sovittava viimeistään edellisen viikon perjantaina. Ennen hautaamista on esitettävä hautauslupa.

Hautauksia ei toimiteta sunnuntaisin eikä kirkollisina juhlapäivinä, itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä, juhannusaattona, jouluaattona eikä pääsiäisviikon lauantaina.

Kotka-Kymin seurakunta

Hauta kaivetaan kartan määräämään paikkaan ja sen leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden mukaan siten, että arkku mahtuu riittävän väljästi laskeutumaan vaakasuorassa asennossa haudan pohjalle saakka.

Haudan kaivamisen aikana mahdollisesti näkyviin tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan kaivamisen aikana ja sen jälkeen peitetään haudan pohjalle. Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle.

Ruumis on haudattava tai tuhkattava helposti maatuva arkussa, joka ei sisällä ympäristölle ja terveydelle haitallisia maatumattomia keinokuitumateriaaleja. Ruumiin hautaaminen voidaan sallia erityisistä syistä ilman arkkuja, mikäli terveydensuojelusäännökset sen sallivat. Tuhka on haudattava helposti maatuva uurnassa, joka ei sisällä ympäristölle haitallisia maatumattomia keinokuitumateriaaleja. Tuhkan voi haudata myös ilman uurnaa, hautausmaan käyttösuunnitelman mukaan.

Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan.

Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii seurakunta, paitsi saarihautausmailla. Omaiset voivat peittää haudan, jos siitä on erikseen sovittu.

Haudalla olevat hautamuistomerkit on hautaoikeuden haltijan kustannuksella siirrettävä syrjään ja hautauksen jälkeen taas asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta.

Omaisten on poistettava hautaamisen yhteydessä haudalle lasketut kukkalaitteet kesällä 10 päivän ja talvella 15 päivän kuluessa, minkä jälkeen seurakunnalla on oikeus poistaa ne.

Hautausoimilaki 1 luku 2§
Hautausoimilaki 7 luku 19 §
Terveydensuojeluasetus 40 § 1 mom

12 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä aluehallintoviraston luvalla siirtää toiseen hautaan.

Haudatun ruumiin siirtämistä koskevaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle osoitettuun hakemukseen on liitettävä tiedot vainajasta sekä virallinen selvitys kuoleman syystä ja ajasta, ruumiin hautapaikasta sekä selvitys ruumiille varatusta uudesta hautapaikasta.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on hankittava hautausmaiden omistajalta lausunto terveydellisten seikkojen selvittämiseksi haudatun ruumiin siirtämisestä tehdystä hakemuksesta.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää haudatun ruumiin siirtämisen tai määrätä ruumiista siirrettäessä noudatettavista muista toimenpiteistä terveystaiton ehkäisemiseksi. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on määrättävä aika, jonka kuluessa ruumiin siirtäminen on toimitettava.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä ruumiin siirtämistä koskeva päätös tiedoksi sen kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, jonne ruumis siirretään, sekä asianomaisille lääninhallituksille ja hautausmaiden omistajille.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen luvan perusteella luvan hakija teettää haudatun ruumiin siirron omalla kustannuksellaan. Siirron suorittaja voi olla myös seurakunta.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen edustajan on oltava paikalla ruumista haudasta otettaessa ja uudelleen haudattaessa.

Mitä edellä on mainittu, koskee myös tuhkan siirtoa.

Hautausoimilaki 8 luku 24 §
Terveydensuojeluasetus 42 §
Hallintolaki (434/2003) 34 § 1 mom

13 § Haudan hoitaminen

Hautaa on hoidettava hautausmaan arvoa vastaavasti, niin kuin siitä on erikseen säädetty.

Seurakunta voi tarvittaessa antaa määräyksiä hautausmaan hoitamisesta yleisen järjestyksen ja rauhan säilyttämiseksi.

Seurakunta voi ottaa vastatakseen haudan hoidosta määräajaksi korvausta vastaan.

Kirkkoneuvosto voi myöntää määräajaksi yksityiselle henkilölle tai yritykselle luvan hoitaa ammattimaisesti hautoja. Lupa voidaan peruuttaa, jos siihen on perusteltuja syitä. Seurakunnan viranhaltijalle tai työntekijälle ei tällaista lupaa voida myöntää.

Jos hautoja ammattimaisesti hoitava henkilö tai yrittäjä haluaa käyttää työssään seurakunnan tarvikkeita tai muita hautausmaan palveluja, hänen on sovittava siitä seurakunnan kanssa erikseen.

Kirkkovaltuusto voi kirkkolain mukaisilla perusteilla määrätä haudan seurakunnan kustannuksella säilytettäväksi. Kirkkovaltuusto voi tällöin myös hyväksyä sopimuksen, jolla muu yhteisö tai henkilö sitoutuu vastaamaan haudan hoitamisesta.

KL 17 luku 5 §
KL 24 luku 11 §:n 1 mom
KL 24 luku 11 §:n 3 mom
Hautausoimilaki 14 §:n 3 mom

14 § Hautamuistomerkit

Haudalle saadaan asentaa seurakunnan vahvistamien muistomerkkiohjeiden tai hautausmaan käyttösuunnitelman mukainen muistomerkki. Kiinteistö- ja hautausoimen johtokunta voi, seurakuntapuutarhuria kuultuaan, painavista syistä antaa luvan ohjeista poikkeavan muistomerkin asentamiseen. Sama menettely koskee vanhan muistomerkin muuttamista sekä uuden muistomerkin tuomista aiemmin lunastetulle haudalle.

Mikäli hautamuistomerkki tai sen kirjoitus oleellisesti poikkeaa muista muistomerkeistä tai hautausmaan käyttösuunnitelman määräyksistä, on suunnitelma etukäteen saatettava kirkkoneuvoston ratkaistavaksi.

Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava etukäteen hautausmaan henkilökunnan kanssa. Muistomerkkiohjeiden ja hautausmaan käyttösuunnitelman mukaiset muistomerkkisuunnitelmat hyväksyy seurakuntapuutarhuri. Muistomerkkisuunnitelmat säilytetään hautausmaatoimistossa arkistoituna.

Haudalle asetettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole. Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty, eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin, kuin työn suoritus vaatii. Viereisten hautojen vahingoittamista on vältettävä. Hautamuistomerkin asettaminen on sallittu vain sulan maan aikana, ellei hautausmaan käyttösuunnitelmassa mainita toisin. Työn päätyttyä on hauda heti siistittävä. Jos viereistä haudaa on vahingoitettu, on se heti korjattava. Aiheutetut nurmikkovauriot, muu vahinko tai seurakunnalle jääneet siistimistyöt veloitetaan vahingon aiheuttajalta tai laiminlyöjältä.

Seurakunnalla on oikeus kuljettaa pois paikoilleen asettamatta jätetyt hautamuistomerkit tai muut laitteet. Työstä aiheutuvat kustannukset veloitetaan laiminlyöjältä.

Haudan reunustaminen aidalla, kiveyksellä tai muuten on kielletty, jollei hautausmaan käyttösuunnitelma sitä salli. Hautamuistomerkin edessä olevan kukkapesän reunustaminen kiinteällä kiveyksellä on kielletty.

Määräysten vastaisesti asetettu muistomerkki on seurakunnan kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava. Seurakunta voi määrätä haudalta poistettaviksi asiaankuulumattomat aidat, puut, pensaat ja muut kasvit.

Hautaoikeuden päättyessä on hautamuistomerkkien osalta voimassa mitä siitä erikseen säädetään.

Hautausoimilaki 5 luku 14 §
KL 17 luku 6 §
KJ 17 luku 12 §

15 § Hautakirjanpito

Haudoista ja niihin haudatuista pidetään hauta- ja vainajaluetteloa.

Hautausmaakohtaiseen hautaluetteloon merkitään hautausmaan osasto, rivi, hauta, hautapaikka ja hautasija, haudatun nimi, siunaamisajankohta, hautaamisajankohta, hautaoikeuden voimassaoloaika, hautaoikeuden haltija ja hänen osoitteensa sekä keitä haudaan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Aakkoselliseen vainajaluetteloon merkitään hautaustoimilain hautarekisteriltä edellyttämät tiedot.

Hautaustoimilaki 5 luku 12 §

16 § Hautausmaan katselmus

Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta suorittaa kerran vuodessa hautausmaiden ja niillä olevien rakennusten katselmuksen. Katselmuksessa päätetään toimenpiteistä, joihin hautausmaan hoidosta vastaavan viranhaltijan tekemät esitykset sekä tehdyt havainnot antavat aiheita. Katselmuksesta laaditaan pöytäkirja, joka toimitetaan tiedoksi kirkkovaltuustolle. Katselmuksessa kiinnitetään huomiota erityisesti seuraaviin asioihin:

- 1) onko hautaustoimen ohjesääntöä ja vahvistettua hautausmaan käyttösuunnitelmaa noudatettu;
- 2) onko hautakirjanpito yhtäpitävä hautausmaalla suoritettujen toimenpiteiden kanssa;
- 3) onko yksityisiä hautoja kunnostettu ja hoidettu ohjesäännön mukaisesti ja
- 4) onko seurakunnan huolehtimien hautojen hoito ollut sopimusten ja annettujen määräysten mukaista.

17 § Liikkuminen hautausmaalla

Yleisöllä on vapaa pääsy hautausmaalle toukokuun alusta elokuun loppuun klo 6.00 – 23.00 välisenä aikana, muina vuoden aikoina valoisana aikana.

Erityisinä juhla-aikoina, kuten pyhäinpäivänä, jouluna ja uudenvuodenpäivänä ja näiden aattona sekä kiirastorstaiasta pääsiäispäivään hautausmaa on avoinna yleisölle läpi vuorokauden.

18 § Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä säädetään erikseen.

Hautausmaan käyttäminen sen pyhyydelle vieraisiin tarkoituksiin on kielletty. Hautausmaalla on käytäyttyävä sen pyhyttä ja rauhaa vastaavalla tavalla ja on tällöin otettava huomioon seuraavaa:

1. hautaustoimituksessa on noudatettava hiljaisuutta ja arvokkuutta ja sen aikana on häiritsevä työskentely tai toiminta keskeytettävä
2. hautoja, hautausmaan istutuksia tai nurmikoita ei saa tallata eikä vahingoittaa, kukkia tai oksia ei saa taittaa eikä viedä hautausmaalta
3. hautausmaan käyttötarkoitukseen kuulumaton liikenne on kielletty, mukaan lukien polkupyöräily
4. moottoriajoneuvoa saadaan hautausmaalla käyttää vain vainajan tai hautamuistomerkin kuljettamiseen taikka hautausmaan välttämättömään huoltoajoon ellei seurakunta toisin pääätä
5. hautamuistomerkkejä ja laitteita sekä muita painavia tavaroita saadaan kuljettaa hautausmaalla ainoastaan seurakunnan määräämänä aikana; hautausmaalla käytettävien ajoneuvojen tulee olla sellaisia, että hautausmaan käytävät kestävät niiden kokonaispainon
6. muut kuin hautausmaan henkilökuntaan kuuluvat eivät saa tehdä hautausmaalla työtä sunnuntaisin, juhlapäivinä, pimeällä eikä klo 21.00 jälkeen
7. jätteet on lajiteltava asianmukaisella tavalla siten, että biojäte, pienmetalli ja loppujäte erotetaan kukin omaan astiaansa

8. hautausmaalla on lisäksi noudatettava seurakunnan ja hautausmaahenkilökunnan antamia määräyksiä rauhan ja järjestyksen säilyttämiseksi; hautausmaahenkilökunnan velvollisuus on valvoa, että hautausmaalta poistetaan henkilöt, jotka käyttäytyvät sopimattomasti tai rikkovat järjestysmääräyksiä

Järjestyslaki (612/2003)
Jätelaki (1072/1993) 19 §

19 § Räjätystyöt hautausmaalla

Räjätystyön suorittamisesta hautausmaalla noudatetaan mitä siitä erikseen säädetään ja määrätään. Räjätysten suorittaminen hautausmaalla ei ole suositeltavaa muutoin kuin poikkeustapauksissa.

Räjähdeasetus (473/1993) 2 luku 5 § 1 ja 2 mom
Valtioneuvoston asetus panostajien pätevyyskirjoista (122/2002) 2 §
Panostajalaki (219/2000)
Valtioneuvoston päätös räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista (410/1986, muutokset 848/1994, 49/1995, 121/1996 ja 123/2002).

20 § Voimaantulo

Tämä ohjesääntö tulee voimaan, kun tuomiokapitulin vahvistamista koskeva päätös saa lainvoiman.

Tällä ohjesäännöllä kumotaan aikaisempi Kotka-Kymin seurakuntayhtymän 31.1.2006 vahvistettu hautaustoimen ohjesääntö.